ANUL V. - No. 12.
15 Aprilie 1929.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar şi în Românul necinstit şi înstrăinat!“

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“
Apare la 1 şi 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL“
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

ANUL V. — Nr. 12 Cluj, 15 Aprilie 1929

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ
Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

Eri şi Azi

Era înaintea răsboiului de independenţă al României mici. Abia se închegase Unirea celor două ţări surori sub o dinastie străină. Trăiam sub suzeranitatea Imperiului Otoman, a cărui dominaţiune peste tot pământul balcanic din sudul Dunării nu era contestată de nici unul din popoarele creştine, supuse de veacuri. La miază-zi, România vasală avea ca vecin puternica împărăţie turcească; către celelalte puncte cardinale vieţuia strânsă, într'o poziţie chinuită şi fără aer, între hotarele ce păreau de granit a două împărăţii de o potrivă de duşmănoase, cari căutau la prima ocazie să ne împartă. In vremea când marile puteri europene nesocoteau, din interes, principiul naţionalităţilor, România mică era considerată ca un stat-tampon, necesar între Rusia şi Austro-Ungaria, spre a opri ca unul din aceste state să se instaleze la gurile Dunării.

Cam aşa se prezenta situaţia externă a ţării româneşti în primii ani de domnie ai Domnitorului Carol. Dar în lăuntru? Intr'o atmosferă, înăsprită de lupte politice pătimaşe, trebuia pus umărul cu putere şi dibăcie spre a ridica poporul, ce îşi trăia de secole o existenţă umilă şi întunecată sub cârma vremurilor vitrege. Pusese Kogălniceanu la 1864 umărul lui de titan să scoată ţărănimea din nămolul trecutului, rupând, spre a-i da ceva pământ, din moşiile boereşti. Dar câte mai erau de făcut!

Şi tocmai în acel timp, plin de lipsuri şi de sforţări eroice, se mai ridică şi chestiunea jidovească pusă cu acreală, cu duşmănie şi ameninţări de Jidovimea internaţională, aşezată de curând sub scutul Alianţei izraelite universale. In această situaţie, ce crezi domnule cetăţean autohton al României mari că au făcut oamenii de seamă ai României mici? S'au speriat că le trec peste cap greutăţile şi au dat înapoi înaintea unei chestiuni, a cărei importanţă atingea viaţa poporului român dintre Carpaţi, Dunăre şi Prut? *Nu*, domnul meu; nu s'au speriat. Toţi laolaltă au văzut pericolul, au avut curajul să-l denunţe nu numai ţării dar şi străinătăţii în mod demn şi impunător şi au ştiut să-l stăvilească.

Au avut acest curaj nu numai primele noastre forţe culturale depe vremuri: Hajdeu[1]), V. Alexandri[2]), Vasile Conta[3]), Eminescu[4]), despre care, scepticul, fără vlagă şi fără ideal, ar putea spune că purtătorii acestor nume ilustre au trăit cu capul în cărţi ori în „visări dulci şi senine" şi deci erau nişte idealişti, cari nu cunoşteau piedicele şi dedesupturile vieţii politice. Au avut acelaş curaj, radiator de energie, şi oamenii politici de atunci, crescuţi în biruirea tuturor greutăţilor de ordin practic şi mânaţi de simţul acelei datorii, care nu-ţi îngădue să dai înapoi, când este în joc viaţa poporului pe care îl conduci. Şi astfel România mică şi vasală a aflat asupra chestiunii jidoveşti, nu numai părerile unui Haşdeu, Alexandri, Vasile Conta sau Eminescu; ci în aceeaş Românie mică, începătoare în civilizaţie şi duşmănită de vecini, un om politic înzestrat cu arta de a guverna cum a dovedit-o Ion Brătianu, nu a făcut „diplomaţie" umilă şi stearpă când a sosit ceasul să denunţe ţării pericolul jidovesc. El a avut curajul să facă în plin parlament următoarea afirmaţiune:

„Evreii au devenit o plagă socială pentru România, au devenit o plagă socială de care trebue să ne scăpăm... Contra Evreilor eu nu aşi ridica consideraţiunea, că sunt mai puţin civilizaţi, ci numai faptul numărului lor cel mare, care după cum ştie oricine, ameninţă naţionalitatea noastră şi când naţiunea este ameninţată, ea se apără şi devine nu intolerantă ci prevăzătoare. Singure măsurile administrative ne pot scăpa de această lepră şi pot împiedica să ne năvălească în ţară proletari străini" [5]).

Un alt mare patriot, cu o largă experienţă şi mult simţ politic, Mihail Kogălniceanu, constatând că Jidanii din ţară uniţi cu consângenii lor de peste graniţă căutau să împiedice consolidarea României mici şi să o discrediteze în străinătate prin bârfiri de tot felul şi intervenţii străine, a avut curajul, în calitate de Ministru la 1869, să pună chestiunea evreiască în faţa străinătăţii cu atâta demnitate şi vigoare, încât a făcut să amuţească pentru lungă vreme presa jidovească şi jidovită din afară. Din preţiosul document scris de Kogălniceanu — repet ca Ministru nu ca simplu particular — se cuvine a cita următoarele fragmente [6]) ca să înveţe posteritatea ce va să zică *curajul opiniei*:

„In adevăr, în România, chestiunea Evreilor nu este o chestiune religioasă; este cu totul de altă natură: este o chestie naţională şi în acelaş timp o chestiune economică. In România, Jidanii nu constitue, numai o comunitate religioasă distinctă, ei constitue, în întreaga accepţiune a cuvântului, o naţionalitate, deosebindu-se de Români prin origină, prin limbă, prin obiceiuri şi chiar prin sentimente".

. . . *„Atât guvernul cât şi naţiu-*

[1]) Vezi *Infrăţirea Românească* numărul din 1 Aprilie 1929.

[2]) Vezi *Infrăţirea Românească* numărul din 15 August 1927.

[3]) Vezi *România Intregită* numărul din 1 Aprilie 1925.

[4]) Vezi *Infrăţirea Românească* numărul din 15 Noemvrie 1927.

[5]) Fragmentul citat este luat din cartea intitulată *„La question des Israélites en Roumanie"* Paris 1923, pag. 346, scrisă de Jidanul Iosif Bercovici, care prin falşificarea istoriei a făcut pe savantul francezz Lapradelle să creadă, că Jidanii sunt autohtoni în ţara românească, de aceiaşi vechime ca şi populaţia de baştină.

[6]) cf. *Verax*, la Roumanie et les Juifs. Bucarest 1903, pag. 141—143.

nea, avem dreptul de a fi neliniştiţi de progresele acestei naţiuni străine, care stă în mijlocul nostru şi al cărei număr creşte fără încetare prin imigraţiunea Jidanilor din Galiţia şi Podolia, din aceste două provincii ale vechii Polonii, care sunt limitrofe cu România".

„*Toţi călătorii străini cari au vizitat Principatele, şi în special Moldova, au rămas înspăimântaţi de aspectul lamentabil, ca să nu zic mai mult, ce prezintă Jidanii polonezi cari formează populaţia oraşelor noastre. Dar când aceşti călători au început să studieze mai de aproape comerţul, industria şi mijloacele de existenţă ale mulţimii de Jidani, spaima lor a crescut în mod considerabil, pentrucă au putut să constate că aceşti Jidani sunt consumatori fără a fi producători şi că vânzarea de băuturi spirtoase constitue comerţul lor principal sau pentru a vorbi mai exact, singurul lor comerţ...*"

„*Iată pentru ce, nu numai astăzi, dar din toate timpurile şi sub toate regiunile, Domnitorii şi oamenii de Stat ai României, şi în general toţi aceia cari se interesează de această ţară, au fost stăpâniţi de necesitatea de a împiedica exploatarea poporului român, de către un popor care îi este străin, de către Jidani*".

După aceste citate, vă întreb Domnilor guvernanţi, chestiunea ridicată de Kogălniceanu la 1869 nu se pune mai palpitant la 1929?

Dar să trecem mai departe.

Cu un an înainte, la 1868, întâlnim o altă probă de curaj şi independenţă de caracter, şi anume: 31 deputaţi moldoveni, în frunte cu Preşedintele Camerii, prezintă Parlamentului un proect de lege, spre a se stăvili cotropirea jidovească, însoţit de o expunere de motive [1]) de aşa valoare, încât autorul francez H. Lucien-Brun a alăturat-o, în traducere, ca anexă la cartea lui intitulată: „*La condition des Juifs en France depuis 1789*", Ed. II, pag. 378—389, cu menţiunea că o publică în *extenso*, pentrucă nu voeşte să „*schimbe nimic din acest implacabil rechizitoriu, care chiar pentru Franţa, nu şi-a pierdut nimic din actualitatea lui*".

Astăzi noi ce facem? Astăzi, când nu ne mai învecinăm cu trei puternice Împărăţii; când toate trele s'au fărâmiţit, fiecare urmându-şi inexorabilul său destin istoric; când pe ruinele lor s'au ridicat state, dintre care nici unul în preajma noastră nu are nici puterea materială, nici perspectiva de superbă desvoltare a României mari. Fac abstracţie de lumea de peste Nistru, al cărei viitor stă ascuns în negură ca şi misterul sufletului slav. Ce facem noi astăzi? când ţara întregită, printr'o politică externă pricepută dela Unire încoace, a izbutit să joace un rol considerabil printre statele Micii Inţelegeri, printre cari trebue să strălucim ca *primi inter pares*, pentrucă avem situaţia incomparabilă, de stăpâni ai gurilor Dunării.

Intrebarea se pune în mod arzător, pentrucă chestiunea jidovească se prezintă mult mai grav astăzi, decât acum o jumătate de secol. De atunci Jidovimea de pretutindeni a câştigat poziţii, ce par inexpugnabile, nu numai în viaţa economică a popoarelor civilizate, dar şi în politica internaţională. (A se cerceta, ***sine ira et studio***, origina şi dedesupturile *Ligii Naţiunilor* [1]). De atunci Jidanii dela noi au crescut ca număr peste măsura permisă de interesele noastre vitale, şi s'au instalat ca cetăţeni nepoftiţi în familia românească în ciuda simţului nostru de conservare naţională. Astăzi, ei sunt cuceritorii fericiţi ai tuturor poziţiilor dominante din viaţa noastră economică şi dau asalt, prin mijloacele destructive preconizate în „Protocoale" să ajungă efectiv la guvernarea ţării.

In această situaţie, pe care nici un Român luminat şi de bună credinţă nu o poate contesta, ce facem noi în România Mare?

La 1868, s'au ridicat 31 deputaţi şi au propus o lege de apărare contra Jidanilor. Astăzi nici un singur parlamentar nu are curajul să pronunţe cuvântul „Jidan", necum să mai îndrăznească a propune vre-o măsură de combatere a pericolului jidovesc. Dar în schimb astăzi sunt mult mai mulţi decât 31 de deputaţi, cari în loc să lupte contra Jidanilor, trăesc sub diferite forme din afaceri jidoveşti, cu toate consecinţele pe cari le va trage cititorul din înjositoarea dependenţă materială.

La 1869, un ministru al ţării vasale avea curajul să pună chestiunea evreiască înaintea străinătăţii, cu efectul că a închis gura detractorilor semiţi. Astăzi pentruce nu urmează guvernul, în chestia jidovească, aceeaş procedură convingătoare? De ce nu trimete cancelariilor din Apus un memoriu, inspirându-se în curaj şi demnitate din nota lui Kogălniceanu, spre a arăta cu date statistice *exacte* — nu întocmite de Jidani sau Jidoviţi — câţi Evrei avem în ţară; cât capital evreiesc este învestit în industria ce funcţionează astăzi în România faţă de cel românesc; cât capital evreiesc faţă de cel românesc învârteşte comerţul acestei ţări; în ce proporţie au acaparat Jidanii imobilele noastre urbane dela 1918 încoace şi în ce proporţie se înmulţeşte populaţia Jidovească la oraşe faţă de Românii de baştină; în ce număr frequentează tinerii evrei şcolile noastre de tot felul şi mai ales şcolile de administraţie ale armatei. Unde-i acel memoriu documentat şi perfect obiectiv, care să desvălue tendinţa destructivă a aşa zisei „anumita presă", toată jidovită, venală şi duşmănoasă statului român? Numai astfel străinătatea ar înţelege adâncul rost al chestiunii evreieşti în România Mare; numai astfel lămurită, ar înţelege cum se pregăteşte viitorul acestui factor de ordine la gurile Dunării şi deci cum se periclitează întreaga situaţie europeană, dacă bărbaţii de stat ai României nu iau cât mai este timp măsuri radicale de apărare contra Iudaismului cotropitor şi bolşevizant.

In loc să procedeze ca marii lor înaintaşi, miniştri actuali nu numai că n'au curajul să informeze străinătatea asupra celei mai grave chestiuni ce ne-a rămas de rezolvit, dar se grăbesc cu o solicitudine suspectă să legifereze în aşa fel, încât finanţa internaţională, adică, Jidovească, va suge toate bogăţiile României: spre exemplu prin noua lege a minelor.

La 1879, când s'a pus chestiunea încetăţenirii Evreilor, în atmosfera generală de patriotică rezistenţă, s'a ridicat Vasile Conta şi a rostit acel discurs clasic, în urma căruia primul ministru de atunci, a chemat imediat în guvern pe distinsul cugetător. In Constituanta dela 1923 nu s'a găsit un singur deputat, care să sufle un cuvânt contra împământenirii în massă, dictată din afară, a tuturor Jidanilor inasimila-

---

[1]) publicată în numărul de 15 Martie 1929, al *Infrăţirii Româneşti* sub titlul: „*Din sufletul mare al României mici*".

[1]) Vezi articolul meu intitulat „*Dedesubturile Ligii Naţiunilor*" apărut în *Infrăţirea Românească* din 15 Ianuarie 1926.

bili, adăpostiţi în prea primitoarea noastră ţară.

Dacă după răsboiul mondial se putea opri încetăţenirea Jidanilor în bloc, sau nu se putea opri, este greu să ne pronunţăm, având în vedere dedesubturile politicii externe, dictată din umbră peste tot pământul de potentaţii semiţi ; *ai posteri l'ardua sentenza!* Nu putem însă uita, că oamenii României mici cu mijloace mult mai reduse, au ştiut totuşi să reziste la 1866 şi 1879.

Dar, să nu răsară în România mare din partidele de guvernământ, un al doilea Vasile Conta, care să fixeze în analele parlamentare judecata cea dreaptă şi simţul adânc al poporului român întregit faţă de soluţiunea profund antipatică şi dictată din afară ! aceasta constitue o lipsă de curaj civic şi o scăpătare morală, care aruncă o urâtă pată peste Constituanta dela 1923 şi toate Parlamentele de atunci până astăzi. Unde este îndemnul la rezistenţă, isvorul de viaţă nebiruită, ce ar trebui să găsească generaţiile viitoare în arhivele îngălbenite, precum aflăm noi, puţini la număr, în discursul plin de patriotism al lui Vasile Conta ?

Unde este patriotismul şi simţul prevederii al celor trei partide de guvernământ cari au deţinut ori deţine puterea : liberal, averescan, naţional-ţărănist ?

Când în indiferenţa generală a oficialităţii de astăzi ne ducem zilele greu ameninţate, şi totuşi neamul românesc este hotărât să trăiască stăpân în propria lui casă, vă întreb, Domnilor guvernanţi, cum se va înfăţişa ziua de mâine ?

I. C. Cătuneanu.

Drepturi la femei

Se aude că actualul guvern e decis, a da drepturi la femei, drept de a vota, la comună şi judeţ, alături de bărbaţi ! Iată o reparaţie de onoare ce i se face femeii ; Căci ea nu este o anexă bărbatului; ci o complectare a lui, întrucât, unul fără altul n'ar putea exista.

Deci nu trebue considerată femeia, ca o cantitate neglijabilă, de care se pot lesne dispensa; nu, din contră, toată grija trebue avută asupra creşterii ei, până e în vârsta tânără, s'o poţi modela, ca să fie utilă societăţii. Căci femeia este baza, temelia Ţării. — După cum vom avea femeia, de demnă, morală, cultă; aşa va fi Ţara. Căci femeia ridică prestigiul, femeia îl coboară. Femeia e mama eroului, ea e şi a criminalului. Deci toată atenţia trebue dată femeii; care, ca mamă, ca soaţă, influinţează, fie în bine, fie în rău, după creşterea din casa părinţilor. Femeia, ca mamă, atinge sublimul, prin iubirea cea fără de margini şi abnegaţia de sine.

Aşa că femeia n'ar trebui oprită dela dreptul ei la viaţa civilă şi politică decât, când singură s'ar face nedemnă prin vre'o pată, care nu s'ar putea spăla !

Insă nu e vremea acum de astfel de inovaţii!... Că prea sunt multe altele de regulat. Nu trebue jucat cu focul ! Paza bună păzeşte primejdia rea.

Mai întâiu principala noastră grije, ce trebue să avem acum este, de a scăpa Ţara de *tenia* care s'a introdus în organismul nostru social şi care creşte, se înmulţeşte şi îmbogăţeşte, speculând munca ţăranului şi bogăţiile Ţării.

Iar *femeia să aibă drept de vot, când îi va veni roşeata în faţă, în mod natural*, nu cu rujul din poşetă, cu puful, pudra şi oglinda !

Elena G-l. Tarnoschi.

— Iaşi. —

Crima hahamului din Alba-Iulia

Domnule Director,

Deoarece nu am aflat în ultimul număr al revistei Dv. vre-o menţiune despre crima talmudică şi atât de tipică, întâmplată la Alba-Iulia, în ziua de 20 Februarie a. c., fiind sigur că *nu V'a ajuns la cunoştinţă din cauza complotului tăcerii, la care participă toate ziarele scrise româneşte dela Bucureşti ori de câte ori e vorba de vre-un fapt care atinge Jidănimea într'un pretins prestigiu al ei,* — îmi permit a Vă informa eu, cu atât mai mult cu cât sunt apărătorul familiei văduvite de această crimă.

Măcelarul Traian Pancu din Alba-Iulia, str. V. Alexandri 63, om căsătorit şi pe lângă aceasta susţinătorul mamei sale văduve de răsboiu cu şase copii, complectamente săraci, era în serviciu la măcelarul Roşca Vasilie din Alba-Iulia, Str. Iaşilor. Ducându-se în ziua crimei, 20 Februarie 1929 la abatorul unde îşi exercita cultul religios hahamul (schachter-ul) comunităţii jidoveşti din Alba-Iulia, tăind vite după ritualul respectiv, Traian Pancu a dat spre tăiere rituală o viţea a stăpânului său care avea şi clientelă judănească. Stăpânul îi spusese însă la plecare lui Pancu să nu mai lase pe schachter să taie, din vita ucisă, bucăţi de carne pe cari şi le oprea, deoarece nu avea dreptul la aceasta, el fiind plătit pentru acest oficiu cultual al său de către comunitatea izraelită şi uzanţa opunându-se de altfel acestor dijmuiri ale cărnii. Lacomul prelat mozaic nu putu însă să-şi potolească pofta, cu toată avertizarea lui Pancu şi se apucă iarăşi să taie din carne spre a-şi opri lui anumite părţi. Se porni o ceartă verbală între ei, fără nici o provocare sau ameninţare din partea lui Pancu. Prelatul jidan ne vrând însă să înţeleagă, Pancu puse mâna pe carne, i-o smulse din mână şi dădu să o agaţe într'un cui, întorcându-şi privirea spre acest cui astfel că nu observă pe Jidan care îi împlântă cuţitul în piept, până în plăsele, pela spate, pe neobservate. Cuţitul a străbătut mai întâiu muşchii braţului, apoi a intrat pe subsuoară în piept adânc de 12 cm., producând o tăietură de circa 6 cm. lăţime : izbise cu toată setea urii talmudice. Căzut la pământ, Românul fu lăsat pe lespedea de piatră, în frig, vreme de peste o jumătate de oră, în care timp cerea în continuu să fie dus în casă la căldură, căci îi e frig. Jidanul nu i-a dat însă nici un ajutor, martorii speriaţi nu au îndrăznit să intervie, iar la scurt timp după aceasta nenorocitul a murit.

N'au scris ziarele nimic, nici despre revolta populaţiei din Alba-Iulia, care era cât pe aici să linşeze pe schachter, când a fost adus dela închisoare, la confirmarea mandatului de arestare, în mod foarte discret însoţit numai de agenţi, ca un deţinut politic. Cu greutate a scăpat refugiindu-se în Tribunal dupăce a fost gonit pe străzi mai multe sute de metri. Deci tot a mai rămas putere de indignare în Român, chiar dacă e înregimentat deocamdată în partide jidovite, aceasta însă natural trebue să se ignoreze şi să nu se ştie,

după cum de fapt nu se știe. *Nu se știe în țară nimic nici despre înmormântarea extraordinar de impunătoare ce s'a făcut victimei pe cheltuiala măcelarilor români din Alba-Iulia*, cu participarea satelor din împrejurimi aproape în bloc, cu mii de oameni, cordoane de armată etc. S'a învățat doar țăranul nostru cu Alba-Iulia când îl arde ceva la inimă și nu înțelege a se desvăța de acest obiceiu.... El mai poate trece prin multe metamorfoze. Aceasta o știe desigur mai bine prefectul de Alba, care nu credea, că se poate ridica ținutul Albei în picioare, pentru o cauză străină partidului lor. Dar s'a ridicat, dovedind că se mai poate ridica, oricât s'ar înmulți cordoanele de jandarmi, național-țărăniste. Cordoane național-țărăniste, contra țăranilor, în Alba-Iulia însăși! O mai crudă ironie nici nu se putea. Și încă atât de repede după cordoanele liberale. Pentru ca să cunoască țăranul toate partidele, cum le-a cunoscut în ziua înmormântării lui Pancu.

La aceste considerații și știri mai pot adăuga, spre verificare în viitor, că e mare temerea că Jidanul va fi pus în libertate pe cauțiune înainte de judecarea procesului și va fugi în vre-un ghetto galitian, cu toată lupta ce o vom da spre a fi menținut în stare de arest. Comunitatea răspunzând din punct de vedere bănesc pentru faptele angajatului ei, săvârșite în exercițiul slujbei, va fi făcută responsabilă alături de hahamul, care nu are avere vizibilă, de goimi. In acest scop, spre a dovedi încă depe acuma raportul de comitent-prepus existent între Haham și Comunitate, s'a cerut în justiție instituirea unei anchete prealabile la care vor fi audiați ca martori o serie de Români din Alba-Iulia, cari pot dovedi acest raport, cât și D-nii Profesori Cuza, Paulescu, Șumuleanu, Cătuneanu, Zelea Codreanu, avocat Zelea Codreanu, în confruntare și cu o serie de președinți ai comunităților izraelite, spre a dovedi că organizarea internă a acestor comunități religioase cuprinde și pe acești hahami, oficianți cultuali, ai ritului, plătiți și angajați de aceste comunități. S'a citat aceste personagii pentru a face proba generală a organizării comunității mozaice și a situației hahamului în ea, în calitate de cunoscători temeinici ai acestor chestiuni.

Familia s'a constituit parte civilă pentru 2 milioane Lei.

Vă voiu mai ține în curent cu mersul afacerii, spre a i se da publicitatea cuvenită.

Primiți Vă rog Domnule Director deosebita mea stimă,

Ion. I. Moța.
advocat — Deva.

Impresionant pelerinaj la Mauzoleul dela Mărășești

Următor apelului publicat în ziarul EPOCA din 20 III. 1929, în ziua de Florii (24 Martie a. c.), foștii ofițeri activi s'au adunat în gara Mărășești, de unde au pornit în cortegiu la Mauzoleul ce adăpostește osemintele eroilor căzuți în răsboiul pentru întregirea Neamului, precedat de o coroană de lauri purtată de fostul luptător G. Ivanciu.

Serviciul religios s'a oficiat în paraclisul Mauzoleului de către P. S. Ilarion Băcăuanu, Vicarul Episcopiei Romanului, azistat de diaconul Iordache.

In tot timpul serviciului a impresionat puternic pomenirea alături de M. S. Regele Ferdinand și a eroilor noștri și pomenirea Mareșalului Foch.

După terminarea panaghiei, P. S. S. Arhiereul Ilarion într'o cuvântare foarte simțită relevă legătura spirituală între cei căzuți și cei aflați încă în viață dintre luptători, și profitând de sărbătoarea Floriilor, face o frumoasă asemănare între acest pios pelerinaj și Intrarea lui Isus Christos în Ierusalim, inzistând asupra importanței credinței strămoșești în orișice izbândă.

D-l Maior Orleanu, Președintele de vârstă al ofițerilor asistenți, propune un moment de reculegere pentru memoria Mareșalului Foch. Intreaga asistență îngenunchiază într'o religioasă tăcere impusă de solemnitatea momentului.

Apoi asistenții trec pe platoul dela intrarea Mauzoleului.

D-l Colonel August Stoica, începe prin a releva absența presei, care deși încunoștiințată, nu și-a trimis reprezntanți; înfierează atitudinea politicianismului, care tinde să știrbească prestigiul celor mai scumpe podoabe ale Neamului, cari sunt: Coroana, Armata, Magistratura, iar acum în urmă Biserica, pentru a ne sfărâma credința strămoșească. Arătând P. S. Sale Arhiereului Ilarion un calendar tendențios, tipărit la ziarul Cuvântul, l-a rugat să răspundă dacă este acesta calendarul Sinodului, și P. S. S. a răspuns negativ, după care, D-l Colonel Stoica promite că noi vechii luptători dăm tot concursul Bisericii pentru a se respecta hotărârile Sf. Sinod și toți acei, cari simt ca și noi luptătorii, cari am salvat Basarabia din însângerările cnutului rusesc să se ridice împotriva celor cari pun interesele lor mai presus de interesele Neamului, destrămând organizația noastră de stat.

D-l Lt. Col. Sterea Costescu, într'o emoționantă cuvântare rostită depe afetul unui tun, începe prin a evoca amintirile răsboiului, și angajamentele sfinte luate chiar pe front față de camarazii căzuți. Menționează cum acei cari cădeau alături de noi, invocau credința strămoșească. Arată durerea pe care o produse în sufletele foștilor luptători, orice atingere ce se aduce prestigiului Armatei și citează cazul unui camarad activ închis pe motiv de cercetare, la un loc cu delicvenții de drept comun, în dispreţul legilor și regulamentelor militare.

Profitând că între marea asistență se aflau tineri Ofițeri și elevi de Scoale Militare, se adresează lor dorindu-le ca dragostea și încrederea în Comandanți să fie crezul lor (mai mulți ofițeri și elevi au lacrămi în ochi). Termină apoi făcând o apropiere între emblema purtată în activitate care le-a fost: NIMIC FĂRĂ DUMNEZEU ȘI IDEIA DE PATRIE ȘI TRON, care trebuie să călăuzească pe orice luptător.

D-l Comandor Manolescu, termină cuvântarea sa pe care o dăm mai jos, printr'un apel către camarazii din toată Țara.

Seria cuvântărilor o încheie D-l *Lt. Col. Blezu*, care a făcut dintru început apologia memoriei Mareșalului Foch, care pentru Neamul nostru a fost Geniul protector în vremurile Marelui Răsboiu și după încheierea păcii, sprijinind cu autoritatea sa morală, realizarea aspirațiunilor noastre, cari dintr'un vis milenar, au putut fi înfăptuite într'o frumoasă realizare a întregirii României de azi.

Termină cuvântarea sa prin ur-

mătoarea Moţiune votată în unanimitate de întreaga asistenţă a Ofiţerilor:

MOŢIUNE

Noi Ofiţerii de rezervă proveniţi din activitate, aflându-ne astăzi 24 Martie 1929, adunaţi într'o pioasă reculegere sufletească, pe câmpul istoric al Mărăşeştilor, în preajma criptelor cu osemintele foştilor noştri camarazi — jertfiţi pentru întregirea Ţării: ascultând conglăsuirile rostite cu această ocaziune, constatăm că mintea şi simţirea acelora, cari au făcut parte din Marea FALANGĂ de apărători şi întregitori de hotare, se încheagă în acelaş sentiment „Iubirea de Ţară şi dorinţa nestrămutată de binele Ei".

Datori ne simţim a spune şi acelor camarazi cari fortuit poate, n'au răspuns la apelul nostru că:

Noi Ofiţerii de Rezervă şi Retragere proveniţi din activitate, am făcut jurământ pe osemintele şi în faţa spiritelor camarazilor — jertfă a întregirii Neamului — că vom sprijini cu pieptul, braţul şi experienţa nostră Edificiul Statului, neştirbit, precum l-am înfăptuit cu sacrificiul de sânge pe câmpul de Onoare.

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

„De Straje".

Mărăşeşti, 24 Martie 1929.

Cuvântare ţinută la Mauzoleul eroilor dela Mărăşeşti în ziua de 24 Martie 1928 — Duminica Floriilor de Căpitan Comandor N. Manolescu.

Inalt prea Sfinţite Părinte, Domnilor şi scumpi camarazi,

Un comitet restrâns dintre noi a luat nobila iniţiativă, de a ne întruni aici în faţa osemintelor sfinte ale acelora cari, *cu Jertfa supremă a vieţii lor în marele răsboiu de întregire a neamului, au înfăptuit idealul nostru naţional;* pentru ca împreună cu spiritul lor care, planează deasupra noastră, să protestăm energic împotriva acelora cari au făcut ca Patria noastră să treacă printr'o criză extrem de grea şi de îngrijorătoare pentru viitorul ei şi al neamului nostru.

Unul din marile rele care agravează azi şi mai mult această criză îl formează agitaţiunile criminale pe cari duşmanii noştri din interior şi de peste hotare le întreţin în mijlocul poporului nostru pe chestiunea religioasă a *Pascaliei, pentru ca să lovească în Sfânta noastră Biserică Creştină Ortodoxă, această înaltă Instituţie care în orişice organizaţie de Stat formează temelia morală pe care se sprijină însuşi edificiul de Stat şi social al Popoarelor, şi fără de care temelie nu se poate concepe nu numai existenţa unui Stat organizat, dar nici aceea a unui popor Constituit.* Căci asemenea lovituri ce se dau Bisericii noastre, au repercusiuni adânci şi asupra statului, *fiindcă slăbindu-se resorturile sufleteşti ale Neamului nostru Românesc, se slăbeşte însuşi angrenajul mecanismului de stat, grăbind dezagregarea lui complectă, pentru a arunca Poporul nostru în haosul dezordinei şi al anarhiei ce urmează întotdeauna după asemenea zdruncinări şi dezagregări.*

Ceia ce este însă trist şi dureros pentru noi Românii, este faptul ce trebuie să ne îngrijească foarte mult, că la aceste uneltiri criminale ale duşmanilor noştri, *s'au asociat şi Români dintre oamenii politici cari au pretenţiunea ca să conducă Ţara, cari profitând de orice frământare, de orice sbucium şi suferinţe şi de orice nenorocire a Neamului nostru, ca şi de împrejurările grele prin cari trece statul, caută să pescuiască în apă turbure pentru ca să tragă cel mai mare folos pentru satisfacerea ambiţiunilor lor şi a intereselor lor meschine.*

Dar Domnilor, pentru ca protestul nostru de azi, prin care ne dezvăluim indignarea şi durerea ce ne produc situaţia îngrijorătoare prin care trecem, să nu fie un foc de pae şi deci să aibă răsunet în rândurile Conducătorilor noştri politici şi mai ales în rândurile duşmanilor noştri, cari au ajuns ca astăzi să nu se mai teamă de nimic în ţară la noi; trebuie să facem ca acest protest să nu rămână un act izolat, izvorât din manifestarea spontană a câtorva inşi răzleţiţi şi fără nici un fel de legătură sufletească în noi; *trebuie dar ca protestul nostru de azi să însemne începutul unei mişcări cu caracter naţional, prin care mişcare să stimulăm sentimentul patriotic şi mai ales grija pentru interesele superioare ale Statului şi Neamului, la toţi acei, cari ne conduc şi cari până azi s'au ocupat numai de interesele lor personale şi de partid; şi să trezim din amorţire sufletul la toţi acei buni şi cinstiţi Români, cari încă constituesc marea massă a Românismului, cari în faţa lipsei totale de oameni mari la suflet şi luminaţi la minte pentru vremurile vitregi pe cari le străbatem, au fost cuprinşi de o mare decepţie şi de o cumplită desnădejde, şi s'au lăsat să cadă în lâncezeala de care sunt cuprinse sufletul şi trupul omului în preajma morţii.*

Trebuie să demonstrăm tuturor că protestul nostru este manifestarea de voinţă şi energie a unei forţe, intelectuală şi sufletească, pe care o constituim toţi acei ofiţeri de rezervă proveniţi din activitate, cari în marele şi gloriosul răsboiu al întregirii Neamului, am condus masele în lupte crâncene, acoperindu-le de glorie, pentru a arăta lumii întregi puterea de neînvins a Românului; forţă care veghează şi azi la destinele Neamului, considerându-ne încă în serviciul Statului şi al Patriei, şi care forţă este ferm decisă ca să nu lase să se nărue edificiul României Mari, care a fost plămădit cu sângele nobil şi generos al celor mai scumpi fraţi şi fii de ai noştri. Trebuie dar ca de azi înainte să arătăm şi să probăm duşmanilor noştri, cari dela răsboiu încoace ne submineză Statul pentru a ne distruge, că asociaţia noastră a ofiţerilor de rezervă proveniţi din activitate, reprezintă o forţă reală care reacţionează şi astăzi după cum a reacţionat şi în timpul răsboiului cel mare, aici pe locul sfinţit dela Mărăşeşti, cu aceeaş energie şi dragoste de Ţară şi de Neam împotriva uneltirilor duşmănoase faţă de noi Românii, ca şi împotriva politicianismului ce s'a dovedit incapabil ca să consolideze România Mare făurită de noi în răsboiu; şi că această forţă a noastră constitue rezerva morală, politică şi naţională de mâine a Neamului, care va sări din nou ca să apere şi să salveze Patria noastră scumpă, atunci când îndrăzneala fără de margini a duşmanilor noştri va zdruncina din temelie existenţa României Mari şi când falimentul partidelor politice de guvernământ va fi declarat.

Cred dar că din acest punct de vedere, am sentimentul Dvs. al tuturora ca să adresez din tot sufletul meu cel mai călduros apel către toţi camarazii noştri din toată Ţara şi mai ales către aceia cari au fost marile Căpetenii ale oştirei pe timpul răsboiului şi cari azi sunt înregimentaţi în partidele de guvernământ, unde din cauza izolărei în care se găsesc nu pot fi de folos Patriei, aşa după cum sunt convins că le este marea lor dorinţă; să-i rugăm dar să vină în mijlocul şi în

fruntea noastră, să sune alarma pentru ca să ne strângem rândurile, ca astfel cu puteri unite să constituim cu adevărat rezerva de mâine a Neamului, care trebuie să vegheze neîncetat la destinele Patriei noastre scumpe, ca să n'o lăsăm să cadă pradă în ghiarele duşmanilor cari ne-o pândesc.

Cu încredere în Dumnezeu, care ne-a ajutat în toate nevoile şi ne-a ocrotit de toate nenorocirile, să pornim pe drumul care ni-l indică pericolul mare prin care trece astăzi Ţara, şi izbânda va fi a noastră.

Educaţia tinerimei de astăzi

Vântul pustiitor al răsboiului, a introdus peste tot, schimbări aşa de profunde, încât fiecare din noi am rămas într'o mirare negrăită faţă de noua aşezare omenească, clădită pe teroarea monstruoasă a vremurilor trecute.

Căci răsboiul în sine nu este altceva decât mijlocul eroic, la care recurg popoarele, când ele sunt sugrumate în manifestările lor de viaţă, de o lege vitrigă, străină aspiraţiunilor naţionale; răsboiul este ultima nădejde a celor desnădăjduiţi, care aleg acest crunt sacrificiu, spre a-şi câştiga drepturi istorice, încărcate de uzurpatori.

Răsbiul în sine nimeni nu-l poate dori, dar câteodată se impune, formând o necesitate ce nu poate fi înlăturată; însăş fiinţa lui evidenţiază acel echilibru moral dintre popoare, din care se desprinde, atât de luminos, turpitudinea hidoasă a celor ce asupresc.

Urmările lui nimicitoare le-am simţit cu toţii! Atâtea energii pierdute pe altarul patriei, a lăsat un gol imens ce nu poate fi înlocuit; atâta dezesperare adusă în inimele tuturora, atâta jale a pustiit dorul de viaţă a tinerimii noastre.

Familiile rămase fără nici un sprijin, văduve părăsite într'o vreme aşa de grea, fără nici un mijloc de traiu, copii nevrâstnici lăsaţi la voia întâmplării, părăsind căminul, în căutarea pâinii de toate zilele, familia distrusă în toată accepţiunea precisă a cuvântului, prin moartea susţinătorului ei, iată opera macabră, iată urmările sinistre ale răsboiului, care a pregătit clipă cu clipă acest faliment moral al societăţii.

Ca un blestem se ridică, cinică, tagma acelora, cari au speculat nenorocirile dezastrului nostru, „îmbogăţitii răsboiului", ca o ironie sinistră faţă de acei, care şi-au făcut datoria şi s'au sacrificat.

Nesupăraţi de nimeni îşi trăiesc în linişte viaţa lor îmbuibată, căutând ca prin orgii să uite vaitele acelora care-şi trimit blestemele lor de dincolo de mormânt. Vremuri triste, pe care le-amintesc cu-atâta durere, le-am trăit cu toţii, le cunoaştem şi încă astăzi le simţim, dar ele au schimbat aşa de profund sufletul generaţiei tinere. Şi toată starea de lucruri impresionant de nenorocită s'ar fi putut îndrepta, dacă acei ce trebuiau să-şi facă datoria şi-ar fi făcut-o.

Intreaga vină o poartă, ca o neiertătoare mustrare de cuget, guvernanţii noştri, cari totdeauna au tratat chestiunile vitale ale Neamului, cu o indiferenţă criminală.

Vlăstarele acestea părăsite de orice sprijin, trebuiesc ajutate cu orice sacrificii! Instituirea de orfelinate aşa cum trebuesc să fie alcătuite, în care să li se dea o educaţiune din cele mai serioase, în care să li se pună totul la dispoziţie, având profesori conştienţi care să se ocupe de-aproape de ei infiltrându-le o creştere solidă.

La noi, ce-i drept orfelinate s'au făcut, dar nu pentru acei ce au trebuinţă, ci pentru o sleachtă întreagă de înfometaţi politici.

Astfel în instituţiile noastre domneşte dezorganizarea, boli, desmăţ moral, iată în ce atmosferă trăiesc sărmanii copii ai acelora ce şi-au vărsat sângele pentru patrie. Familiile rămase fără nici o susţinere; văduvile trăiesc într'o mizerie din cele mai grozave, având o pensie infimă pentru greutăţile zilei de azi: copiii de-asemenea se complac la viaţă de lene, de neocupaţie, mărind astfel contigentul făcătorilor de rele şi a proletariatului veşnic nemulţumit şi anarhic.

Şi ceea ce este mai impresionant e mocirla morală, e mentalitatea bolnavă a femeilor. Noţiunea de cămin, noţiunea de familie aşa de scumpă şi pioasă, a dispărut cu totul din concepţia lor otrăvită de acest mediu infect.

Dela vrâsta când le poţi considera copile încă, vezi întrânsele o lipsă, complectamente, de morală, vezi cum încetul cu încetul îşi fac loc în toată firea lor dorinţa de-a trăi uşor în lene, în lux şi 'n trândăvie întrebuinţând toate mijloacele permise şi nepermise pentru a-şi ajunge scopul.

Cu astfel de mentalitate pătrund copiii noştri în şcoli şi dacă acasă nu au avut sau nu li s'a putut da o educaţiune serioasă, datoria şcoalei ar fi ca să cultive sufletele acestea secătuite şi să le aducă acolo unde trebuesc să fie. In toţi există acea apatie, acea descurajare, acea tendinţă de materialism, şi dascălii împovăraţi de existenţa greoaie care ne copleşeşte, îşi uită menirea lor sfântă.

Foarte puţini sunt aceia, care-şi fac datoria, şi astfel copiilor li se înfăţişează exemplul rău şi distrugător dat însuşi de acei ce trebuiau să-i aducă la calea lor dreaptă; astfel cresc şi se desvoltă goi, fără un caracter format, supus la toate ispitele care mişună în lumea aceasta plină de pierzania materialismului cotropitor. In această epocă când copiii cresc, când sufletele lor sunt în deplină desvoltare, se formează definitiv caracterele; în clipele acestea trebuesc date cu o măiestrie rară, pe lângă noţiunile vagi ştiinţifice, o interpretare serioasă a religiei şi-a credinţei noastre.

Profesorii convinşi adânc de menirea care o au — şi aici mă adresez în special preoţilor — ar trebui să le inspire acel interes, acea pietate pentru bucuriile sfinte, şi să le desluşească, în chipul cel mai apropiat de minţile lor, principiile divine ale credinţii.

Credinţa infiltrată odată puternic într'un suflet, îl fereşte totdeauna de păcat, şi în acelaş timp îi crează acea mântuire Dumnezeiască, în diferite impasuri ce fiecare din noi le 'ntâmpinăm.

Religia deşteaptă în sufletul omenesc, prin contrastul dintre micimea noastră şi cele nepătrunse, spiritul de auto-cercetare, spiritul auto-critic care se găseşte numai la acei oameni ajunşi la un mare grad de gândire.

La noi, însă e departe de a fi aşa! Şi cu durere văd cum această lipsă de credinţă a dat loc la acel desmăţ moral, care este şi va fi pierzania existenţei noastre, dacă toată nădejdea, toată speranţa sădită în noi nu se va îndrepta către nesfârşita milostenie Dumnezeiască, care să ne arate calea adevăratei mântuiri.

Cost. G. D. Danilla
— Iaşi. —

Biserica creştină şi Jidanii

Desigur că până astăzi, nici o instituţie, sau organizaţie, n'a luptat cu mai multă perseverenţă şi totodată cu mai mult succes împotriva „poporului ales" decât instituţia de drept divin, Biserica lui Hristos, acum de două ori milenară.

Inceputul acestei lupte îl avem din momentul, când Isus păşind în public a afirmat un nou principiu, făcându-ne pe toţi fiii aceluiaşi Dumnezeu, uniţi prin puterea nemărginită a scânteii dumnezeeşti, iubirea : în plin contrast cu religia plină de ură, duşmănie şi crime a Izraelului.

Cu fiecare an, care a trecut de atunci, distanţa dintre aceste două credinţe s'a mărit, prima tinzând în universalitatea ei să cuprindă „toate neamurile" conform poruncii Intemeietorului, cealaltă risiprindu-se ca o umbră a lovit din întunerec — după imboldurile stăpânului ei Satan, mereu, în cea dintâiu.

Loviturile acestea nu vor putea niciodată să nimicească Biserica însăşi, dar pot nimici pe mulţi credincioşi, producând rupturi şi certuri, pentru ca în mijlocul disordinei şi anarhiei să-şi poată îndeplini mai bine planurile diabolice de distrugere şi pierzare.

Cum pentru foarte mulţi Români tot ceeace scriu antisemiţii sunt de domeniul fantaziei, sau dictate de anumite presentimente să ilustrăm cele spuse.

Reproducând după documentul publicat de D-l prof. I. C. Cătuneanu în numărul trecut, iată consideraţiunea şi planul de lucru ce-l au Jidanii, pentru nimicirea religiei creştine.

„Biserica... fiind unul dintre duşmanii noştri cei mai periculoşi, noi trebuie să lucrăm cu stăruinţă să-i micşorăm influenţa.... să altoim pe inteligenţa creştinilor ideile de liberă gândire, de scepticism, de schismă şi să provocăm certurile religioase"...

Traducerea în fapt a celor afirmate ne-o aduce *„Cuvântul Moldovenesc"* care apare la Chişinău, şi scrie în ultimul său număr: *„ni se semnalează unii Evrei ca propagandişti contra schimbării* (calendarului) *în special a sărbătorii Paştelor pe* (stilul) nou". Nimic mai clar ! Totul este aranjat, calculat şi executat.

In aceasta găsim şi secretul luptelor cari se duc de un timp încoace cu atâta intensitate împotriva Bisericii prin teza schimbării calendarului. In nici într'o parte ele nu au tăria şi vehemenţa celor din Basarabia, ajunse până în a forţa pe şeful spiritual I. P. S. S. Mitropolitul Gurie să cedeze punându-se în contradicţie cu hotărârile Sf. Sinod.

Căci teritoriul dintre Prut şi Nistru fără nici o exagerare se poate numi Palestina României, într'atât de jidovesc este subt orice raport ar fi luat.

Mai rămăsese numai biserica alinătoare a durerilor trupeşti şi sufleteşti ale acestor creştini nenorociţi căzuţi pradă neştiinţei lor,— făţărniciei jidoveşti şi promisiunilor agenţilor *„raiului roşu"* ale cărui raze reflectate pe pământul nostru de apa Nistrului au fost o continuă momeală.

Biserica deci, acest duşman trebuia distrus şi spre durerea noastră începutul s'a făcut.

Obişnuiţi să căutăm totdeauna răul aiurea, nu observăm cum duşmanul ne sapă la picioare.

Ar fi deajuns o mişcare. Să-l strivim sub călcâiele noastre. N'am făcut-o. Dar să sperăm că astăzi când este atacată însăşi *Crucea*, simbolul suferinţei, triumful ei nu va întârzia, strălucind ca odinioară pe muntele Golgotei.

I. B.

— Iaşi. —

Ar fi timpul ca după zece ani să se facă dreptate Moţilor

Ţăranii Moţi din jurul Huedinului judeţul Cluj, de ani de zile luptă pentru a-şi redobândi munţii lor dragi, cari li s'au fost răpit sistematec, sub regimul unguresc de tristă amintire. In această luptă bieţii Moţi au suferit foarte mult, mulţi au fost bătuţi, schinguiţi, ferecaţi în lanţuri şi târîţi în închisoare.

Nu este comună în această regiune care să nu fi cheltuit sute de mii de lei cu delegaţii, când la Cluj, când la Bucureşti; de Huedin nici nu mai vorbim, acolo în fiecare săptămână erau câte 2—3 zile. — Cu toate acestea până în prezent mai ales comunele cari gravitează spre domeniul Tischler, au rămas numai cu cheltuelile şi zilele pierdute.

Comisia agrară, întâia şi a doua, şi-au făcut pe deplin datoria, expropiind pe Jidanul Tischler în întregime. Aunge schestiunea la Comitetul Agrar, unde cu hotărîrea No. 254 S. Tr. din 16 Martie 1926 pe baza unui raport al inspectorilor Golgoteanu şi Popescu Pera scuteşte Jidanului Tischler 10.000 (Zece mii) de jugere pădure şi păşune.

Cele unsprezece comune trebuie să alerge de nou pela Bucureşti, să pândească de nou pt. puternicii zilei, când făceau câte un turneu prin Ardeal. In urma luptei îndelungate a dezinteresatului luptător al cauzei Moţilor, *Dr. Amos Frâncu*, guvernul liberal s'a cugetat să cerceteze de nou această chestiune, delegând pe D-nul Honoriu Crucin consilier de Curte de Apel, Dl. I. Coşeiu directorul Regiunei Silvice Cluj şi Dl. Tudoriu consilier agricol.

Această comisie după ce a umblat pe munte opt zile, în ziua de 8 Noemvrie 1927, prin un proces-verbal, a constatat, că plângerile Moţilor sunt adevărate şi că raportul lui Golgoteanu şi Popescu Pera, nu corespunde adevărului, înducându-se prin aceasta în eroare, Comitetul Agrar.

Pe baza constatărilor Comisiunii de mai sus, în ziua de 21 Ianuarie 1928, Comisia I. Agrară din Huedin a expropiat din nou ca completare aproape întreg complexul lui Tischler; Comisia II. Agrară Cluj sub No. 98 din 2 Martie 1928 a aprobat în întregime. A ajuns chestiunea din nou la Comitetul Agrar, unde se cloceşte iarăşi de un an de zile.

Sub guvernul trecut Moţii noştri nu aveau prea mare speranţă, mai ales că agenţii naţional-ţărănişti, le spuneau la toate ocaziunile, că : „Până vor fi liberalii la putere, nu-i nici o nădejde să se termine cu Tischler !"

A adus Dumnezeu ziua cea de zece ani dorită, de majoritatea ţăranilor din Ardeal, — a venit la cârma ţării guvernul D-lui Maniu. Toată lumea moţească se aştepta, că : Cele şapte capete ale bălaurului . . . . să fie tăiate cu o simplă tăietură de condeiu, — se vede însă că lucrul nu-i aşa uşor, după cum au crezut. Moţii pierzindu-şi răbdarea, la sfârşitul lunii Ianuarie a. a., o delegaţie a celor unsprezece

comune interesate în domeniul Tischler, au plecat de nou la București. După o săptămână pierdută pe străzile Bucureștilor, s'au reîntors cu acelea rezultate ca și până acum, — promisiuni, — promisiuni și iar promisiuni.... Ar fi timpul să se termine odată, cu jocul acela, — de-a împroprietărirea Moților !

Jupânul Tischler a procedat cum știa el; și nu l-a mustrat conștiința, când a cerut scutirea celor zece mii de jugere pădure pentru combustibil și materiale prime, pentru industria forestieră ce posedă. — Ori, noi bine știm, că Jidanul Tischler n'are nici un fel de instalație forestieră pe Valea Drăganului, unde este situată pădurea de mai sus. Nu numai atât, ci la șasesprezece mii de jugere, n'are edificat nici un bordeiu pentru un păzitor și n'are nici un fel de drum, nici de zece metri.

Dupăce comisiunea în frunte cu Dl. Consilier Dr. H. Crucin a constatat cele de mai sus, Jidanul inventează alte mijloace de luptă. De o lună de zile se svonește pe satele noastre, că: Actualul guvern colonizează pe toți Moții din această regiune, că le edifică case, grajduri, le dă unelte, și sământă, vite de muncă și credite eftine, mașini agricole etc.

S'au scris Moții noștri, cu mic cu mare, în multe sate; s'au înscris mai mulți decât totalul capilor de familie; s'au întocmit tablouri; s'au trimis delegații de nou la Cluj și București; s'au mai cheltuit zeci de mii de lei. — Oare emisarii ce cutreeră satele din munți și îndeamnă lumea de acolo la colonizare, nu o fac aceasta în favorul lui Tischler ? Când Jidanul va avea în mână tabloul tuturor locuitorilor din munți, ce voiesc să se colonizeze, nu va fi de ajuns ca să-i rămână munții lui și pe mai departe ?! Pentru cine-i expropriați ? — va zice jupânul ! Au nu vedeți că Moții nu mai vor să locuiască în munți !....

Nu sunt contra colonizărilor, ba m'ași bucura dacă o parte din Moții noștri ar fi colonizați, însă în felul cum se face propaganda pe sate în acest sens, nu seamănă, să fie lucru curat.

Ioan L. Poira
Bologa — jud. Cluj.

Pentru guvernul ce pretinde a fi al dreptății și legalității

Reproducem mai jos concluziile comisiei parlamentare și de experți, trimise telegrafic la 1 Maiu 1924 ministrului, de tristă memorie, A. Constantinescu, în care document se fixează încă odată adevărul, că Moții au fost năpăstuiți la aplicarea reformei agrare. Cu toate făgăduelile oficiale, făcute de diferitele guverne, situația lor nu s'a îndreptat. După cinci ani de încercări zădarnice și tergiversări vinovate documentul de mai sus conține aceeași amară realitate, rămânând și astăzi deplin justificate măsurile atunci propuse. Avem acum la cârmă un guvern național-țărănist, care a făgăduit dreptate și legalitate. Cu Moții nu s'a făcut nici dreptate, nici legalitate. Moții sunt cei mai adevărați țărani a nației românești: guvernul actual. zis național-țărănist, nu are cui, în tot cuprinsul țării, să dea mai multă îngrijire părintească decât acelei părți din nație care se numește Moți, pentrucă lor li s'a făcut cea mai strigătoare nedreptate și guvernul Maniu - Mihalache a promis că va face dreptate. Guvernul Maniu - Mihalache, după cinci luni de guvernare, nu a îndreptat nimic din nedreptățile suferite de Moți în zece ani de domnie românească. Așteptăm să vedem cum își va arăta îngrijirea părintească făgăduită în opoziție și amintim acestui guvern textul următorului document, ale cărui concluzii se pot înfăptui dacă D-nii Maniu și Mihalache sunt Români cu dor de neam și bărbați cari își respectă cuvântul. Dacă nu fac cele cerute în documentul de mai jos, înseamnă că nu stau mai presus de Constantinescu - Porcu, pe care tot Ardealul îl blestemă pentrucă a îngăduit să se facă nedreptate Moților.

Iată documentul :

„Comisia delegată pntru înbunătățirea traiului populației din Munții Apuseni, considerând scopul legii agrare de a înzestra comunele cu păduri și pășuni comunale; considerând că existența Moților deprinde exclusiv de aceste păduri și pășuni depe toate versantele Munților Apuseni situate în județele Cojocna, Turda-Arieș, Alba Inferioară, Bihor și vechiul Zărand; considerând că continuându-se tăierile prin societăți de exploatare și antreprenori, s'ar zădărnici distribuirea pentru toate comunele în drept a pădurilor și pășunelor, cari trebuesc integral expropriate pentru a da maximul necesar de șapte jugăre de cap de familie în Munții Apuseni; considerând că contractele firmelor și antreprenorilor sunt în cea mai mare parte nule, încheiate fiind în frauda legii după (1. Dec.) 1918; considerând că toate firmele, cari au contracte, eventual legale în formă, au săvârșit contravențiuni, constatate prin devastarea pășunelor și prin faptul că au încălcat obligațiunea de a împăduri, ceeace justifică imediata revocare a autorizărilor de exploatare și imediata oprire a exploatărilor: considerând că continuându-se tăierile pădurilor, distribuirea între comune a masivelor păduroase devine o imposibilitate, întrucât satelor de munte le rămân numai terenurile goale și pietroase în loc de pădure; și considerând că Comisiunea și-a însușit în întregime memoriul delegaților Moților semnat de procuratorul lor Dr. AMOS FRÂNCU și de delegatul guvernului pentru păduri și pășuni, dl. inspector general N. BOSSIE, și și-a însușit integral toate concluziile acestui memoriu înaintat D-lui subsecretar de stat Cipăianu, în urma avizului dat la 12 Aprilie :

Subsemnații întruniți în Comisie, vă rugăm unanim să binevoiți a opri prin ordin telegrafic toate exploatările de păduri a societăților forestiere, a antreprenorilor și a noilor proprietari din Munții Apuseni și vă rugăm în acelaș timp să acceptați și binevoiți a duce la bun sfârșit următoarele concluziuni :

1. Revocarea tuturor autorizărilor de exploatare a pădurilor din domeniile Bánffy, Urmánczy, Tischler, date fie acestor proprietari fie firmelor exploatatoare „Kalotaszeg" (Călățele), „Fehérvizi" (Râul Alb), „Regatul Mare" și „Tischler

M." și oprirea imediată a tăierii mai departe.

2. *Restitutio in integrum, revocarea hotărârilor aduse de Comitetul Agrar, anularea hotărârilor aduse de Comisiunile de ocol și județene și începerea din nou a procedurii la Comisiunea de ocol, cu citarea tuturor comunelor la această Comisiune.*

3. *Sancțiuni contra tuturor organelor, cari au luat parte la încălcările de lege săvârșite și aplicarea contra acestora a pedepselor disciplinare și a sancțiunilor prevăzute de Art. 35 și 107 din Constituție raportate la dreptul comun.*

Ion Rusu Abrudean, președ. comis.
Dr. V. Meruțiu.
Prefectul S. Mureșianu
Petrini.
Dr. Amos Frâncu.
Remus Pașca.
Dr. Pordea Augustin.
Dr. Ioan Suciu".
„Infrățirea Românească".

Ministerul de finanțe trebuie să facă ordine la administrația financiară din Sibiu

Județul Sibiu este poate cel dintâiu județ din țară în care viața își urmează cursul normal. Un județ eminamente românesc, ici colo mici grupuri de Sași disciplinați și lipsa aproape totală de Jidani. Negustorii și meseriașii bine gospodăriți și harnici, își văd în tihnă de treburile lor. Dacă și oamenii fiscului ar lua exemplu dela acești cetățeni onești, Sibiul ar fi un colț de raiu.

De câtiva ani în această urbe cu tradiții de corectitate în gestiunea chestiunilor publice, s'a cuibărit ca administrator financiar Ilie Florescu (Elias Blum), deși la această administrație se găseau elemente mai bine pregătite, mai corecte și mai instruite decât numitul. Ca orice individ, care sau nu se pricepe la munca ce i s'a încredințat sau a venit cu gând rău, a început prin teroare. S'a făcut stăpân absolut pe instituția statului, schimbând slujbașii după inspirația unei indigestii nocturne sau după un plan bine chibzuit. Pe subalternul său imediat, pe subinspectorul financiar Dr. Coltău l-a pus ad acta, ca el să poată manevra după bunu-i plac.

Cum de regulă unde mecanismul unei instituții de stat este defect din diferite cauze, așa și la Sibiu deja de mai multe luni s'au dat la iveală o seamă de nereguli destul de strigătoare. Nu ne putem extinde asupra tuturor faptelor, pe care le are în cartoane Ministerul finanțelor, dar vom aminti câteva, cari dovedesc sau incapacitatea sau complicitatea d-lui administrator financiar, după apreciere. Funcționarea instituției amintite scârțâia de mult, dar totuși la exterior era acceptabilă. Ințelegem, că funcționari dela această administrație și nefuncționari căpătau ca avansuri mari sume de bani aprobate de administratorul financiar, cu cari sume își făceau diferite gheșefturi. Funcționarii de carieră dela această administrație financiară, cari au dat dovadă de cinste au fost mutați din locurile de răspundere. Când subinspectorul financiar își făcea observațiile că lucrurile merg rău, se răstea la el, la un profesionist cu mult mai bine pregătit decât D-sa și cu incomparabil mai multă carte, ca și către un subaltern cu mici atribuții de birou.

La un moment dat o piesă mai mare a fost lipsă din mecanismul instituției, care amenința în tot momentul să se dea de-a tumba. Florescu primul maistru a sărit să oprească dezastrul. Perceptorul *Maurer* a fost simțit că-și amestecă banii săi cu ai statului, un fapt care nu era o senzație, nici pentru public, nici pentru funcționarii dela percepție. Astfel Florescu merge în anchetă la percepția a II-a alui Maurer, la 23 Ian. chemând de față pe subinspectorul financiar și alte organe de control. Maurer șoptindu-i ceva lui Florescu a plecat și i-a lăsat singuri, dar a dus și o sumă de 250.000 lei cu el. Cei rămași au procedat la verificarea casei unde erau mari lipsuri. S'a pus lumea pe drumuri, să dea de urma banilor. Neputându-se verifica omenește în lipsa lui Maurer, au amânat continuarea pentru după masă. După masă a venit și un comisar de poliție, dar la ora 7 s'a amânat verificarea, deși ar fi trebuit să se fi terminat atunci. Bonvivantul Florescu în 24 Ian. fiind sărbătoare a plecat în voiaj. In 25 Ian. a continuat verificarea cu alte organe de control, nu cu cele din 23 Ian., și cu alte piese justificative, despre folosirea banilor. Maurer a ajuns în fața justiției, dar rânduială tot n'a rămas.

Intrebăm Ministerul de Finanțe, care este în posesiunea pieselor acuzatoare, contra celor cari practică sau protejează neregulile, de ce nu dă o sancțiune justă, ca de urgență, Florescu să fie cărat în altă parte, ca anchetarea neregulilor să se poată face liberă de schelăläiturile stridente și amenințătoare ale numitului. Ar fi cazul, până când se face lumină, ca imediatul demnitar să gireze gestiunile, și Sibiul „*dolce far niente*" să fie cruțat de elemente botezate în numele crucii numai ca să ne inducă în eroare.

Kanner alias Nicolae Constantin directorul revistei „Realitatea" înaintea parchetului de Ilfov

Kanner figura talmudică de vulpe vicleană fără perciuni, actualmente directorul revistei „Realitatea ilustrată" — anteprenoara unui concurs de frumusețe din România, este tradus în fața parchetului de Ilfov pentru viol. Universul din 4 Aprilie curent ne descrie pe larg acum a ademenit pe tânăra muncitoare Olga Matei, cum a violat-o, cum a voit să ascundă urmarea faptului său cu concursul unui doctor, și cum individul nu recunoaște latura penală a faptelor.

Pentru a fi pe deplin edificați asupra acestei întâmplări neplăcute unui director de revistă, care taie drumuri mai mult sau mai puțin largi în opinia publică, să facem cunoștința cu o parte din piesele delicate ale acestei informații a ziarului „Universul".

Constantin Kanner ca să ne exprimăm mai comprimat, a debutat ca șef de lucrări la un Institut de chimie dela Universitatea din Cluj. *Illo tempore* am fost advertizați de diferite persoane, ca să militām contra acestui fapt, deoarece la acel Institut era o secție, care se ocupa cu secretele chimice ale Ministerului de Răsboiu și deci Jidanul-șef de lucrări putea să divulge din acele secrete celor interesați. Nu am intervenit pe cale de publicitate în urma advertismentelor primite deoarece nu ne-am putut informa precis. Dar un lucru sigur îl stim, că în urma unei calomnie nefondate,

— era vorba tot de viol — pusă la cale de Kanner, un distins profesor universitar din Cluj, fost luptător și decorat în mai multe rânduri pe front, a trebuit să sufere foarte mult din punct de vedere moral.

Să examinăm piesa a doua, care nu este în legătură cu violul de care se ocupă parchetul de Ilfov și anume: „Realitatea ilustrată". Înainte cu câțiva ani, pe Strada Regina Maria din Cluj se ridica grăbit o casă cu două etaje, mansardă și cu o mulțime de ascunzișuri. Casa se ridica sub îngrijirea morală a d-lui *Sima* trimisul lui Rutterford dela New-York, șeful unei oficiune de secte religioase. Casa terminată, în dos s'a instalat una dintre cele mai moderne tipografii, care s'a pus pe lucru. A tipărit biblii, manifeste și la un moment dat, studenți în biblie — o asociație de dobitoace abstinente — inundau localurile publice cu revista „Realitatea", scrisă și în unguręște, o publicație cu conținut de subminare a moralei și siguranței statului.

Talmudicul newyorchez Rutterford, crezând, că s'a apropiat momentul, i-a cerut lui Sima să înceapă propaganda comunistă pe față. Sima nu s'a învoit și de aici un conflict, care a dus la faliment casa și tipografia, dar „Realitatea", care a fost și înainte ilustrată de fapt, a fost salvată din gura falimentului, sub numele de „*Realitatea ilustrată*", probabil de Kanner și trecută în hala de publicații Kușer din str. Sărindar.

Ceva legătură între clientul de azi al parchetului de Ilfov și acțiunea Rutterford trebue să fie, deoarece nu înțelegem cum un șef de lucrări, dela care ne așteptăm să aibă dragoste de știință, trece la concursuri de frumusețe, pe cari nu credem, că le înțelege, căci este prea lehamite, când vede o siluetă feminină și mai puțin frumoasă.

Acestea le-am amintit, ca dosarul să fie mai clar. Dar biata Olga Matei divulgată în fața marelui public, rămâne compromisă, mai ales prin faptul că s'a lăsat ademenită de un Jidan.

Fiecare Român cu suflet curat să nu uite a se abona la această revistă, care luptă pentru scăparea Neamului de liftele jidane!

Fondul Cultural „Iuliu Karsai"

Direcțiunea gimnaziului dr. C. Angelescu din Cluj a luat laudabila inițiativă ca în memoria lui „Iuliu Karșai" marele Român și profesor distins, să înființeze un fond, din care să-se ajute doi elevi de școală secundară, care se vor dedica pentru cariera de meserii și comerț.

Până în prezent membrii corpului profesorilor secundari din Cluj au donat suma de 8.960 lei, iar comitetul școlar al gimnaziului unde defunctul Iuliu Karșai, a fost profesor de matematici, a întregit această sumă la 10.000 lei.

Iuliu Karșai a fost un vajnic luptător antisemit: Ca profesor își punea toate puterile sale intelectuale fizice, morale și pedagogice pentru a trezi în sufletul elevilor interesul pentru comerț și meserii.

Iuliu Karșai era convins că numai când Românii vor fi buni meseriași și buni comercianți, se va putea mântui neamul de acea plagă socială, imorală și bolnavă și Românul în țara lui își va putea valoriza virtuțile sale creștinești tradiționale: muncă, cinste și demnitate, virtuți întunecate azi prin puterea banului și a corupției jidovești.

Rugăm și pe cititorii Revistei Infrățirea Românească să contribue cu cât pot la mărirea acestui fond care are o dublă menire: de a păstra memoria unui mare Român, unui conștiincios profesor și unui vrednic luptător, și de a veni în ajutorul a doi elevi care se disting la o școală de comerț sau de meserii.

Dr. ELENA GRATU.

O lămurire

pentru Lăpușeni

Articolul meu din 1 Martie a. c. a produs mare vâlvă în cercurile intelectuale Lăpușene, și spre marea mea surprindere, am atins persoane, despre cari nu credeam că și ele se vor simți cu musca pe căciulă și că vor crede că articolul e îndreptat în contra lor; dar fiindcă ei au crezut-o aceasta la apariția lui, o spun și eu acuma, că da și în contra lor e îndreptat, dar din întâmplare când l-am scris nu m'am gândit și la aceste persoane pe cari până acuma le credeam oneste.

Regret însă și un alt lucru și anume, că de mulți n'am fost înțeles sau am fost înțeles greșit, — deși eu n'am făcut altceva decât, că am expus lucrurile așa cum sunt ele de fapt și așa cum s'au întâmplat — și de aceea țin să dau o mică explicare pentru a putea fi bineînțeles de toată lumea.

Făuritorii zizaniilor și cei cari au aruncat între noi mărul discordiei am zis că sunt aceia pe cari „Satana invidiosul, i-a trimis prin *vânturile-i* — repet vânturile-i — *nocturne*". Cred că sunt înțeles. Iar în ce privește faptul, că locuitorii orășelului nostru fug de întruniri, și pentru aceasta tot pe acești agenți satanici îi învinuesc, și astfel vina fiind a lor nu a celor ce fug de întruniri, acestia din urmă neputând sta la un loc cu cei dintâi.

De altfel în numerele viitoare ale revistei, de-mi va fi permis voiu vorbi pe rând, începând întâiu cu unii Jidani, apoi cu unii jidoviți, cari îi voiu arăta publicului, așa cum sunt ei de fapt.

Țin să mai rog încă, pe unii domni, ca să nu caute așa de mult autorul articolului, ci mai bine să caute a se reculege, pentru a nu i se da ocazia să se citească pe el însuși cu numele, în șirele revistei.

Cu această ocazie țin să înregistrez un lucru regretabil ce s'a petrecut în ziua de 15 Martie a. c. în localitate. E notoriu, că această zi, 15 Martie, e ziua dintre cele mai mari serbări naționale maghiare, credem că din această cauză, intelectualii maghiari din loc — ceeace cu alte ocazii nu prea obișnuesc — și-au petrecut împreună, în unul

din restaurantele din loc aproape toată ziua ; însă nu aceasta e regretabil și dureros, căci doar noi bine cunoaștem poporul maghiar, ci faptul că la un loc cu ei și-au petrecut și doi Români, ce ocupă funcțiuni înalte în această localitate — și pe cari deocamdată nu-i dăm cu numele, căci noi Lăpușenii îi știm bine — deși nu știu nici un cuvânt ungurește, căci la masă numai în această limbă s'a vorbit.

Domnilor Români, dela masă, D-voastră nu v'ați gândit la aceea, că comesenii D-voastră vă vor lua în bătae de joc? Ceeace cu siguranță s'a și făcut, dacă nu chiar la masă, atunci printre locuitori, în afară de restaurant.

Rog mai departe tot pe această cale, ba îi atrag atențiunea, lașului, care sub semnătura mea trimite denunțuri la inspectoratul Invățământului din Cluj, că dacă n'are îndrăzneală să-și semneze denunțurile, nu recurgă la cel mai urât mod, la o astfel de avilire, ca să semneze cu semnături din reviste și ziare. De altfel, deși persoana aceea pretinde a avea mare vază în jur, mă voiu nizui să ajung în posesia originalului acelui denunț spre a-l da parchetului, pentru a i se putea da lecția cuvenită.

N. Frăguțeanu
Târgul Lăpușului — jud. Someș.

O petrecere românească în Huedin

Huedinul, comună cu 5—6000 de locuitori, numără azi peste una mie suflete de Jidani. In 1919, se spune că nu erau mai mulți de 300. Acest spor este îngrozitor și caracteristic totodată guvernărilor prin care a trecut și continuă încă a trece România Mare. Inmulțirea Jidanilor, în timp așa de scurt, dela 300 la peste 1000 de capete, nu se poate face sub paza unor guverne, cu simțul adevărului și al dreptății.

Unde numărul Jidanilor se întreiește și împătrește, acolo nația băștinașă nu mai are cu ce trăi : își ia traista și pleacă.

La gară, în Huedin, mi s'a spus că doi proprietari români, de ani de zile așteaptă în zadar brevet, dela bunăvoința fraților lor de sânge, ce, ca funcționari români, dispun în baza instituțiunilor și legilor românești de dreptul de-a acorda brevet, sau de-a detrage brevetul. Și în timp ce numărul brevetelor între Jidani crește mereu, Românii noștri se duc pe ghiață. Și tot nu-s guvernele și partidele ce se succed la guvern, jidovite?

Să ne mai mire că Românii cu sutele de mii se pregătesc să ne părăsească țara, căutând existența oriunde, și la munci cât de periculoase, în Franța sau în America? *Unde Jidanul găsește ocrotire, acolo, pentru Român, nu poate fi mântuire.*

Aceste gânduri triste m'au năpădit, la amintirea Huedinului, unde pentru prima oară am descins.

Simpaticul și vrednicul profesor Domnul M. Ciungariu, a avut lăudabila inițiativă de-a aranja un festival românesc, cu recitări și dialoguri alese anume pentru întărirea spiritului de rezistență față de păcatele și relele ce ne amenință. Subsemnatul încă am cooperat cu un punct de program, ținând conferința : *Legea, viața noastră socială și politică*, văzute prin prisma moralei creștine. Firul roș al conferinții, a fost : ca în baza fondului creștinesc, ce ne unește făcând abstracție dela ce ne desparte în diferitele confesiuni, să căutăm refacerea adevăratului spirit creștinesc, acela de-a respecta și sprijini tot ce este creștin, tinzând astfel spre unitate de vederi și conduită. Unitatea aceasta este în spiritul moralei creștine și numai aceasta ne poate întări și scăpa de distrămarea la care asistăm zilnic, în urma influenței celeilalte morale, opuse moralei noastre creștinești.

La dorința publicului a mai vorbit D-l Căpitan Beleuță, la acelaș obiect, fiind viu ovaționat.

Admirabil au fost alese și executate toate celelalte puncte de program. Executorilor li se cuvine toată lauda. O deosebită atenție i se cuvine din partea noastră D-lui prof. M. Ciungariu, pentru dialogul său: „Păcală și Tândală", în care autorul ridiculizează într'un mod foarte reușit greșeli la ordinea zilei ca : căutarea de-a fi observat și de-a fi domn, întortochind portul curat și românesc. Are și părți de sentimentalism în fața înstrăinării pădurilor și plaiurilor strămoșești. S'a făcut proba că dialogul pe lângă partea sa de educație integral națională și morală mai e și interesant și hazliu.

Petrecerea a avut o reușită complectă. Sala a fost plină de public ales. Intelectualii din localitate și jur au dat dovadă de o înțelegere a interesului național obștesc.

Nicolae Popa
Cluj.

INFORMAȚIUNI

PREAMĂRIREA UNIRII ROMÂNEȘTI. Aflăm cu deosebită bucurie că Teatrul Național din Cluj, va reprezenta, în actuala stagiune (în preajma serbărilor Unirii) poemul dramatic al domnului *Ovidiu Hulea*, cunoscutul scriitor ardelean, cu titlul *„Invierea"*.

Poemul d-lui Ovidiu Hulea, scris în versuri (3 acte), este o entuziastă apoteozare a marelui eveniment al Unirii. Acțiunea poemului se petrece în noaptea Invierii 1919, pe granița dinspre Tisa. Ungurii năvălesc în satele românești, vreau să ridice pe Români împotriva conaționalilor lor, să-i țină și mai departe robi, despoindu-i de avut și necinstindu-le familiile. Dar la îndemnul preotului, țăranii nu se vând străinului. Gărzile alcătuite de satele românești, apoi însăși armata română, aduc, de-odată cu Invierea Domnului, Invierea Națională.

Reprezentarea piesei poetului Hulea este așteptată de toată lumea românească cu cel mai viu interes.

*

PĂRINTELE TĂTUCU. Foarte mulți dintre cetitorii noștri nu-l vor cunoaște.

Este preotul Gheorghe Tătucu (Părintele Gioca) din Iablanița, județul Severin. In timpul răsboiului a trecut în Țară, căci — ca bun Român — era prea deochiat în fața Ungurilor.

După răsboiu a fost în repețite rânduri Senator de Mehadia, în partidul național-țărănist. Fiind om cinstit Părintele Tătucu, era foarte cunoscut, iubit și stimat în toată partea de jos a județului. In alegerile din Decembrie 1928, Părintele Tătucu a fost lăsat afară din lista partidului național-țărănist pentru care a luptat.

Aceasta este plata omului de omenie! Până aici am arătat cine este părintele Tătucu, despre care voesc să vorbesc, cum a scos Jidanii din Iablanița, încă sub stăpânirea ungurească.

Ajuns în Iablanița, ca preot tânăr, plin de suflet romănesc, și vrednic slujitor al Altarului, Părintele Tătucu, nu-i venea la socoteală văzând că doi sau trei holtași jidovi, câți erau în sat, sugeau toată vlaga Românilor, păstoriți de Sfinția Sa.

Părintele nu stătu mult pe gânduri ce era de făcut. Puse la cale înființa-

rea unei *cooperative*, stărui de unii credincioşi ai lui să aducă bucate, să fearbă rachiu, apoi în predicile sale din Sfânta Biserică sfătuia, şi cerea credincioşilor să-şi cumpere cele de lipsă numai dela cooperativă şi dela Români.

La Biserică Părintele Tătucu, nu primea lumânări, tămâe, vin sau prescuri făcute din făină cumpărată dela Jidovi — zicând: Jidovii sunt aceia care au chinuit şi restignit pe Domnul Christos, ei sunt duşmanii de moarte ai Bisericii şi ai creştinilor; ei spurcă tot ce dă Creştinilor fie pe bani, fie degeaba, iar lucruri spurcate de Jidovi, este păcat mare, să fie aduse în Sfânta Biserică!

După un an sau doi boltaşii Jidovi au pierit din Iablaniţa, iar în locul lor se ridică bolte româneşti.

Luaţi aminte Domnilor Preoţi păstori ai Românilor, înţelepciunea Părintelui Tătucu din Iablaniţa, şi după pilda acestui premergător în fapte frumoase româneşti şi creştineşti, curăţiţi şi Sfinţiile Voastre satele de *lipitorile jidoveşti!*

Dumnezeu Vă va binecuvânta, iar poporul — turmă grăitoare încredinţată pazei Voastre — Vă va lăuda şi prea mări în veci.

*

CĂTRE D-l INSPECTOR INDUSTRIAL MAZUCHI ŞI CĂTRE D-l PREFECT AL JUDEŢULUI SOMEŞ. Pe cuprinsul razei de activitate asupra căreia se estinde competinţa D-niei voastre, funcţionează fără brevet de cazan, în comuna *Băbuţeni* locomobilul No. 585 de 8 Hp., proprietatea Jidovului Handler Ludovic. Acest locomobil este îngrijit de alt Jidan Iakab Alexandru, din Letca, fără să aibă examenul şi documentele necesare unui maşinistru.

Un Român n'ar îndrăzni să facă aşa ceva.

V'am ruga să ne răspundeţi, în virtutea cărui drept Jidanul numit îşi bate joc de legi şi de autorităţi, la noi în ţară? D-voastră ca păzitori ai acestor legi, şi şefi ai autorităţii în fruntea căreia vă aflaţi, admiteţi acest lucru?

Dorim să ştim.

*

LEMNIU este o comună de munte din judeţul Someş cu 140 de case şi 550 suflete dintre care 13 familii cu 60 de suflete sunt Jidani. Singura întreprindere românească este cooperativa *„Plugarul“* dată în arendă *(băgaţi bine de seamă, cooperativă dată în arendă)* de către preotul Ştefan Bota, preşedintele ei, lui *Loman Todor*. Acest arendaş este aprovizionat cu mărfuri de Jidovul *Marcovits Perl*.

Şi să te mai miri iubite cititor, de ce Românul nu poate înainta? Conducătorii noştri în loc să apere poporul de duşmanii jidani — ca cloşca, puii, îl robeşte jidovilor.

Dar până când?

*

NECROLOG. La Paris — departe de meleagurile ţării, pe care a iubit-o atâta — s'a stins în plină putere de muncă *Căpitanul Ştefan Christescu*. Inginer al şcoalei de geniu maritim din Paris, după strălucite studii de specialitate, se întoarce în ţară — unde se distinse în mod excepţional printre camarazii săi.

Mânat de o putere magică a cercetării instituţiei universului, a dat la lumină numeroase lucrări, apreciate în mod elogios de somităţile ştiinţifice contimporane ale Franţei.

Căpitanului Ştefan Christescu se datoreşte dărâmarea teoriilor Jidanului Einstein, bazate pe minciună şi viclenie.

Adânc iubitor al ţării sale, căpitanul Christescu, prin activitatea-i multilaterală în domeniul ştiinţelor abstracte, a făcut cinste numelui de Român în Occidentul civilizat.

Odihnească-l Domnul în lumea celor drepţi!

*

FLAMURA PINDULUI, revista studenţilor Români-Macedoneni de peste hotare şi-a început apariţia cu nr. 1 din Martie 1929. Revista bine îngrijită cuprinde articole de-ale d-lor N. Iorga, S. Mândrescu, G. Murnu, N. Tulliu, I. Foti, P. Papazissu, C. I. Ciara, C. Araia, I. Conea, G. Xifta, N. Zdrulla, G. Papazissu, N. Hondrozon, C. Stur, C. Brânzei, G. Sărbulescu, E. Papazissu şi V. N. Hristu.

O recomandăm cu stăruinţă tuturor bunilor Români, cari se interesează de viaţa şi literatura fraţilor noştri Români-Macedoneni.

*

DIN TG. LĂPUŞULUI. *Nereguli la Oficiul Poştal: Şef, Evreul I. Reich, un degenerat morfinoman. Populaţia creştină de sărbători rămâne totdeauna fără tutun. Funcţionarii români ce mai erau în of. P. T. T. în ziua de Paşti sunt daţi afară din serviciu în bătaie de joc.*

Multe lichele parazite ştim că sug vlaga pământului românesc şi conform talmudului distrug tot ce nu e aluviune galiţiană, dar nici odată nu mi-am putut închipui că un Evreu să fie morfinoman şi în beţia morfinomaniei în calitate de şef al unui oficiu să caute să distrugă pe acel popor tolerant — poporul românesc — care-l adapă şi-l hrăneşte nu cu oţet, ci cu apă, pâne şi sare. E vorba despre *I. Reich*, şeful poştei din Tg. Lăpuşului, precum şi magaziner în distribuirea R. M. S-eului în 32 comune. D-l I. Reich, e un degenerat morfinoman care spre ruşinea noastră naţională mai stă în fruntea oficiului de unde îşi aruncă colţii urii şi invidiei asupra tot ce e străin de rassa lui judaică.

Poporul cu crucea în frunte e terorizat de acest Evreu şi lăsat fără tutun atât de sărbătorile Crăciunului cât şi de ale Paştelui deşi magazia e plină. Autorităţile în drept în frunte cu jud. T. Angelescu, încă în August 1928, au făcut perchiziţie la locuinţa D-lui I. Reich, cu care ocazie au găsit aproape 1000 fiole morfină comandate pe adresa falsă de I. Reich farm. Tg. Lăpuşului. Arestat şi dat în judecată, a doua zi îl vedem liber şi şef de post şi mai departe aşa cum e şi azi bătându-şi joc de funcţionarii români şi înlocuindu-i cu funcţionari evrei. Singurul funcţionar român şi singurul care avea calificaţie, D-l Lazar, în ziua Invierii Domnului în loc să meargă la biserică a mers chemat de şeful turmentat de morfină să-şi predee cassa D-lui I. Reich.

Infricoşaţi de acest morfinoman evreu trebuie să ne întrebăm ce serviciu se va mai face Sâmbătă la poştă. Ne doare cum de autorităţile nu cercetează cazul şi cum de nu-l aşează pe D-l Reich la locul său? Cum populaţia rămâne fără tutun tocmai la sărbătorile creştineşti şi de ce Statul să peardă? De ce D-l Reich a distribuit în Tg. Lăpuşului numai 2000 ţigarete Mărăşeşti şi acelea numai după ce a fost ameninţat de un creştin că-i va aplica legea talionului şi nu legea mieilor şi curcelor grase ce zădărnicesc toate anchetele? De ce când era vorba că soseşte ancheta personal, noaptea, a distribuit ţigaretele ce erau în magazie, depozitarilor? Nu sunt mijloace de constrângere pentru astfel de oameni? Ce garanţie are statul că într'o bună zi dacă-i vor lipsi din casă câteva zeci de mii de lei va avea de unde le încasa? D-l Reich nu poate să aibă nici garanţie morală, nici materială, deoarece e cunoscută patima lui, tuturora, patimă care la rând va acoperi iresponsabilitatea lui.

*

FIECARE BUN ROMÂN ESTE DATOR SĂ CITEASCĂ DINTRE ZIARELE DE MAI JOS:

„Apărarea Naţională“ — Bucureşti.
„Infrăţirea Românească“ pt. popor — Cluj.
„Svastica Bănatului“ — Timişoara.
„Chemarea“ — Botoşani.
„Robia modernă“ — Craiova.
„Apărarea Naţională“ — Iaşi.